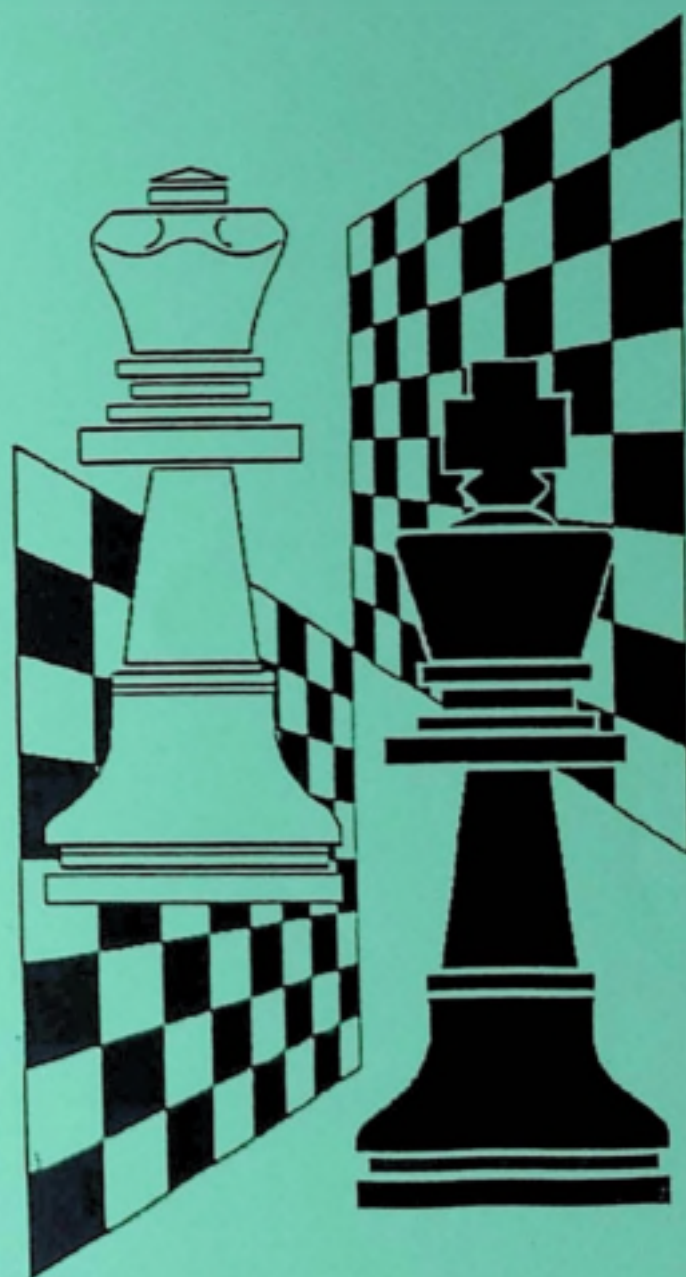

Clubblad

S t a u n t o n

c
h
a
a
k
g
e
z
e
l
s
c
h
a
p

14e jaargang nr. 1

SEPTEMBER

1997

Inhoudsopgave.pagina.

Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	2
Gambiet-toernooi	2
Van de Redactie	3
Bestuursmededelingen	3
Najdorf overleden	3-4
Ledenbestand van de NOSBO	5
Agenda ALV en toelichting.	6-7
Data NOSBO competitie	7
Jaarverslag van de secretaris	8
Jaarverslag van de externe wedstrijdleider	8
Jaarverslag van de redacteur	9
Jaarverslag van de interne wedstrijdleider	10-11
Financiën	12-14
Jaarverslag van de jeugdleider	15
Het toernooi te Gent	15-16
Overzicht clubkampioenen vanaf 1925	17
Uit de regionale schaakpers	18-19
Correspondentieschaak. Ernst Sprenger in actie	20-21
Uitspelen of uitvluggeren (Kees Alberts, S.C. Groningen)	22
Oplossingen Marsopgaven	22
Marsopgaven	24

Bestuurssamenstelling.

			050-
voorzitter	P.W.Mulder	Sweelincklaan 31	5265258
secretaris	K.H.Sanders	Pelsterstraat 43/17	3121627
penningmeester	R.Jacobs	Mozartstraat 22	5252079
telefoon 967038 t.n.v. penningmeester		Staunton	
Int.comp.leider	R.Spaans	Betje Wolffstraat 64	5267772
Ext.comp.leider	H.G.Seijen	Kwikstaartweg 10	
		Paterswolde	3092994
Jeugdleider	E.van Pelt	Chopinlaan 356	5253287
Redacteur/mat.com.	P.R.Dijkhuis	West.Drift 68, Haren	5349355

Speellokaal. Speeltuingeb.Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16 5252628

Schaakkalender

5 / 6 sept Gambiettoernooi, gebouw S.O.I.G. van Houtenlaan 27.
 Ma 8 sept Tweede ronde interne competitie.
 Do 11 sept Braderie Helpman
 Za 13 sept Rapid toernooi S.C.Groningen, tel: 5716807
 Ma 15 sept Algemene ledenvergadering.
 Ma 29 sept Eerste ronde Albers-schaal

Gambiet-toernooi. 5/6 sept. Het programma is als volgt.
 Vrijdag; tot 18.15 registratie. Kosten f 15.

18.30-23.00 eerste ronde
 Zaterdag. 10.00-14.30 tweede ronde
 15.30-20.00 derde ronde
 20.00-20.45 eerste helft Nederland-België
 20.45-21.00 prijsuitreiking
 21.00-21.45 tweede helft Nederland-België

Invitatiegroep A.Blees, J.Bosch, E.Hoeksema, G.Ligterink

40 zetten/ 2 uur. Nadat vlag valt 15 min. uitvluggeren.

Van de Redactie.

Zoals gebruikelijk staat dit nummer vrijwel geheel in het teken van de ALV. Bijzondere zaken zijn dit jaar niet aan de orde. Uiteraard wordt ingegaan op het overlijden van onze meest prominente reünist van een jaar geleden. Een aantal leden was aanwezig bij de Gentse feesten en probeerde tevens tot goede prestaties te komen in het schaaktoernooi. Erwin van Pelt doet er verslag van. In "125 jaar Staunton" was weliswaar een aardige foto opgenomen van onze correspondentie-meester Ernst Sprenger, maar in schaaktechnische zin kwam hij er wat bekaaid af omdat het wel aardig was om juist zijn partij tegen onze reünist Christoffel te publiceren. Dat vertekend beeld van zijn kunnen is in dit nummer rechtgezet.

Het volgende nummer verschijnt op maandag 3 november. Copie inleveren uiterlijk op de clubavond van maandag 27 oktober.

Mededelingen.

Braderie.

Op donderdagmiddag 11 september zal Staunton acte de présence geven op de dan te houden braderie in Helpman. Zoals gebruikelijk gaan we er vanuit dat een aantal leden hiervoor beschikbaar is.

Grote-Club actie.

Evenals vorige jaren zullen we weer meedoen aan deze actie, waarbij men loten kan verkrijgen à f 5. per stuk. De opbrengst komt ten goede aan het jaarlijkse gambiet-toernooi.

Notatieboekjes.

Iedereen die het komende seizoen een notatieboekje nodig heeft wordt verzocht er één aan te schaffen à f 1.25 in het begin van het seizoen, uiterlijk op de avond van de ledenvergadering. De eerstvolgende gelegenheid is op de eerste clubavond in 1998.

Aparte rekening gambiet-toernooicommissie.

Het betreft hier de rekening die is ingesteld voor het jubileumtoernooi. Deze wordt gehandhaafd onder de naam "Staunton toernooicommissie". Het girono. is 1023808 t.n.v. penningmeester Staunton toernooicommissie. Bij de financiële stukken meer informatie.

P.R.Dijkhuis. Een bijzondere herinnering.

Mieczyslaw Najdorf, 1910-1945. Miguel Najdorf, 1945-1997.

Een jaar geleden, tijdens ons jubileum-toernooi, liet zijn gezondheid reeds ernstig te wensen over. Het is het laatste toernooi geworden waaraan hij deelnam en iedereen, die hem meemaakte zal zich zijn dominante aanwezigheid blijven herinneren. Het hoogtepunt was zijn onvergetelijke herdenkingsrede tijdens het slotdiner.

Najdorf verwierf voor het eerst bekendheid in 1935, tijdens de Olympiade die in zijn geboorteland Polen werd gehouden. Hij heeft gespeeld tegen alle wereldkampioenen van deze eeuw behalve Lasker en dat zat hem eigenlijk wel een beetje dwars. Hij had nog wel samen met hem een bridgepaar gevormd, maar dat was geen succes, ver-

telde hij mij. Dat zal wel eufemistisch zijn uitgedrukt. Het verhaal gaat dat hij de Zweedse grootmeester Stahlberg niet meer aankeek na een bridgeruzie en dat ook volhield.

Terwijl Lasker zijn laatste toernooi speelde, deed Najdorf mee aan de door de nazi's georganiseerde "wilde" Olympiade in München in de zomer van 1936. Zijn ster was op dat moment nog niet tot zodanige hoogte gestegen dat hij voor het gelijktijdig gehouden toernooi van Nottingham, waar alle (ex) wereldkampioenen - Lasker, Capablanca, Aljechin en (WK) Euwe - aanwezig waren, was uitgenodigd.

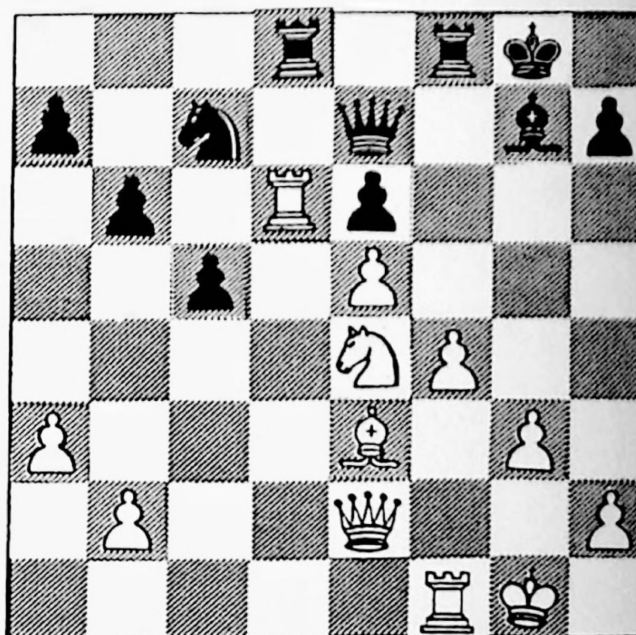
Met zijn heengaan is ook het moment gekomen voor een bijzondere herinnering. Najdorf was de man die twee keer leefde. Hij bleef in 1939 noodgedwongen in Argentinië achter toen tijdens de Olympiade de oorlog uitbrak. Na de oorlog keerde hij terug naar Polen om er te vernemen dat zijn gehele familie het slachtoffer was geworden van de Holocaust. Op 35-jarige leeftijd begon zijn tweede leven.

Na afloop van het jubileum toernooi bracht ik hem naar Schiphol; vandaar ging hij naar Israël om een dochter en zijn kleinkinderen te bezoeken en vandaar naar de Olympiade in Rusland, als captain van het Argentijnse team. Peres Gacia reisde mee tot Amsterdam en tijdens de reis werd de gehele schaakwereld van Zuid-Amerika, van Capablanca tot Granda Zuniga in het Spaans onder de loupe genomen waarbij de spraakwaterval slechts twee keer even werd onderbroken om mij in het Engels te vragen of ik dat niet vervelend vond maar dat was helemaal niet het geval want het was wat regenachtig en ik vond het juist wel prettig dat ik mij op de weg kon concentreren en geen beleefdheidsgesprekken hoefde te voeren. Toen we Amsterdam passeerden onderbrak ik de conversatie een moment en wees Najdorf op de "first skyscraper of Amsterdam, the Rembrandt tower." O, yes, very nice, I saw his paintings in the Rijksmuseum, wonderful, Amsterdam, the town of Rembrandt", I played there already in 1950 etc. repliceerde hij op zijn bekende manier. Ik maakte toen een opmerking waarvan ik me de bijzondere betekenis voor hem niet realiseerde en zei: "Amsterdam was the town of Rembrandt, today it is the town of Rembrandt and Anne Frank". Opeens werd het stil in de auto en dat bleef het tot de aankomst bij het Ibis hotel nabij Schiphol.

Naar aanleiding van zijn 85-ste verjaardag publiceerden we reeds twee jaar geleden enkele combinaties van hem als Marsopgaven. Ter herinnering aan Najdorf gaat hierbij een vlotte aanvalspartij van hem tegen Keres uit 1939.

Wit: Najdorf. Zwart: Keres
 1. d4,d5; 2. c4,c6; 3. e3,Pf6;
 4. Pf3,g6; 5. Ld3,Lg7; 6. 0-0,
 0-0; 7. Pc3,dxc4; 8. Lxc4,Pbd7;
 9. De2,Pe8; 10. Lb3,e5; 11.
 Pxe5,Pxe5; 12. dxe5,Lxe5; 13.
 f4,Lg7; 14. e4,Le6; 15. Lxe6,
 fxe6; 16. e5,Pc7; 17. Le3,Pd5;
 18. Pe4,b6; 19. Tad1,De7; 20.
 g3,Tad8; 21. a3,Pc7; 22. Td6,c5
 Zie diagram. 23. f5,exf5; 24.
 Lg5,Dxe5; 25. Lxd8,Pe6; 26. Lf6.
 Zwart geeft het op.

Stelling na 22..c6-c5.

Ledenaantallen van de NOSBO.

In het vorige nummer reageerden wij op de analyse van redacteur Emiel van SISSA. Ik liet hem zelfs "uitwijden" i.p.v. "uitweiden". Niet best natuurlijk; misschien komt het omdat je bij SISSA nog altijd geneigd bent om meer aan de kerk te denken dan aan koeien. De jeugdleider van de NOSBO maakte mij duidelijk dat het NOSBO bestuur in detail een inzicht heeft in de ontwikkeling van de ledenaantallen en hij zal zijn best doen om erover iets in de NOSBO mededelingen te laten verschijnen. Ten opzichte van september 1993 is het ledental van de NOSBO in maart 1997 teruggelopen met 1%. Dat valt dus erg mee, maar het aantal seniorleden is wel aanmerkelijk gedaald en het vervelende is dat de ervaring heeft uitgewezen dat er van de jeugd veel afvalt. Daarover zijn helaas geen gegevens. Je zou het jeugdledenbestand van de KNSB van 10 jaar geleden eens moeten analyseren en nagaan welk percentage er nu is overgebleven.

	maart 1997	september 1993
<u>Aantal verenigingen</u>	36	39
Bij: Morphy's Law. Af: Dolle Toren, Ludendo, Billy Boys en Smilde		
NOSBO totaal	1246	1258
NOSBO senioren	872	940
<u>Regioindeling</u>		
gem. Groningen + Haren	562	578
Rest prov. Groningen	326	360
Drenthe totaal	358	320
Drenthe excl. Assen + ESG	227	203
<u>Grootste verenigingen</u>		
Groningen	176	185
Assen	76	66
Haren	75	67
Unitas	72	78
Staunton	67	57
<u>Grootste aantallen jeugdleden</u>		
(getallen komen misschien niet geheel overeen met de indeling naar contributie maar zijn wel vergelijkbaar)		
Groningen	76	51
Van der Linde	29	26
Haren	24	25
Assen	23	23
Oostermoer	22	6
Lewenborg	21	19
Roden	19	9
Klazienaveen	17	20
Heerdenpeerd	15	0
Staunton	15	8

Grootste stijgers en dalers (clubs met meer dan 20 leden)

Hoogeveen	+ 40%	Hoogezand/Sappemeer	-50%
Veendam	+ 37%	J.H.Kruit	-43%
Roden	+ 30%	SISSA	-23%

De vraag blijft: Waar zijn die 75 leden van Haren op vrijdagavond.

Agenda voor de algemene ledenvergadering op 15 september.

1. Opening
2. Bestuursmededelingen en ingekomen stukken (zie toelichting).
3. Notulen van de ALV van 9 september 1996. (zie clubblad 13-2)
4. Bespreking zaken betreffende de NOSBO en G6.
5. Bespreking jaarverslagen.
6. Financiën.
  - 6-1. Afsluiting financiën van het jubileumjaar.
  - 6-2. Financiële stukken afgelopen verenigingsjaar. pag. 8,9,10
    - a). Verslag kascommissie
    - b). Vaststelling jaarrekening. (exploitatie-rekening en balans)
    - c). Benoeming nieuwe kascommissie
    - d). Bespreking begroting

PAUZE

7. Prijsuitreiking
8. Bestuursverkiezing
Statutair aftredend zijn de secretaris en de redacteur. Zij stellen zich herkiesbaar. Eventuele andere kandidaten z.s.m. indienen bij de secretaris.
9. Bespreking interne- en beker competitie. (zie toelichting)
10. Bespreking externe competitie (zie toelichting)
11. Bespreking jeugdzaken. (zie toelichting)
12. Bespreking clubblad, bibliotheek, materiaal en archief
13. Rondvraag en sluiting

Toelichting bij punt 2. (voor toelichting, zie ook jaarverslagen)

a). Het bestuur wil met de vergadering van gedachten wisselen over het meedoen aan bepaalde sponsoracties, waarbij de tegenprestatie bestaat uit het maken van reclame voor bepaalde commerciële activiteiten. Het voorbeeld terzake treft U aan op pagina 19 bovenaan.

b). Het bestuur is bezig met een nieuwe opzet van de statuten en reglementen, die noodzakelijk is geworden vanwege de naamsverandering. Uiteraard wordt nagegaan welke aanpassingen nog meer wenselijk zijn. Daarbij kan gedacht worden aan de volgende zaken van vrij principiële aard.

1. Clublokaal dient zich te bevinden in Groningen-Zuid.
2. Vastleggen van de amateurstatus, d.w.z. financiële privileges op grond van speelsterkte zijn uitgesloten.

Zaken van meer praktische aard zijn;

- vergroten van de flexibiliteit t.a.v. het aantal bestuursleden, combinaties van bestuursfuncties, uitbesteden van zaken aan niet-bestuursleden etc.

- archiefbeheer als een bestuurstaak expliciet vermelden.

Deze ALV is de laatste gelegenheid om suggesties te doen.

Toelichting bij punt 9.

a). Momenteel geldt dat partijen worden afgebroken tenzij de spelers onderling overeenkomen om de partij "uit te vluggeren". Gezien de ontwikkelingen in de NOSBO kan de vraag gesteld worden of we deze regel niet beter kunnen omkeren. Het bestuur beschouwt het als een vrije kwestie en neemt hierin geen positie in. (1)

b). Afgebroken partijen dienen na 12 weken uitgespeeld te zijn om te grote beïnvloeding van de competitie te voorkomen. Indien dit niet gebeurt zal de wedstrijd-leider, eventueel in overleg met het bestuur een beslissing nemen.

c). Het bestuur zal de mening van de vergadering polsen over het meedoen van een computer aan de interne competitie.

d). Het bestuur ondersteunt de opvatting van de wedstrijdleader dat de organisatie van de bekercompetitie te rommelig verloopt. De speeldata treft U aan in het jaarverslag. Deelnemers verbinden zich om op deze data te spelen. Slechts in geval van duidelijke overmacht zal uitstel verleend worden.

Toelichting bij punt 10.

Wijzigingen zijn het uitspelen en de nieuwe FIDE regels. Speciaal t.a.v. het uitspelen zal de NOSBO duidelijkheid moeten scheppen. Het valt te betwijfelen of we dit seizoen met een 5e team spelen.

Toelichting bij punt 11.

De jeugdleader zal ter vergadering de plannen voor het seizoen uiteenzetten. Zie ook het jaarverslag.

Toelichting bij punt 12. Zie hiervoor het jaarverslag.

Na afloop van de jaarvergadering zal de simultaanséance worden verzorgd door Erwin van Pelt wegens verhindering van Van Steenis.

1). De redacteur wil echter bij uitzondering zijn persoonlijke opvatting geven over deze kwestie zoals dat ook is gedaan door een bestuurslid van de S.C. Groningen, die een minderheidsstandpunt vertolkt, omdat het bestuur daar verplicht uitvluggeren voorstelt. Het artikel treft U aan op pagina 22 van dit nummer. Het heeft de bijzondere verdienste dat alle aspecten goed worden belicht.

Ik wil hierbij één aspect uit dat artikel nog eens onderstrepen. Een partij wedstrijschaak en met name het verlies daarvan raakt iedere echte schaker emotioneel. Dat weten we en het hoort erbij. Ik vrees echter dat partijen die verloren gaan in de uitvluggerfase op een manier die in clubblad 13-3 is beschreven (doorspelen in een remisestelling en dan op tijd winnen) kunnen leiden tot verstoorde verhoudingen in de persoonlijke sfeer. Dat is voor mij het sterkste argument om tegen verplicht uitvluggeren te zijn. Zulke problemen zijn in de NOSBO niet zo erg maar in een vereniging moet je zo iets waar mogelijk vermijden.

NOSBO competitie.

In de NOSBO mededelingen heeft men reeds kunnen lezen wanneer er gespeeld wordt. Voor de promotieklasse zijn reeds de data bekend, voor de anderen de week waarin gespeeld wordt. Hierbij alvast de speeldata voor het eerste team.

7 oktober	Lewenborg 2-Staunton	9 februari	Staunton-SISSA 2
27 oktober	Staunton-Groningen 5	3 maart	Groningen 4-Staunton
21 november	Haren 3-Staunton	27 maart	Assen 1-Staunton
8 december	Staunton-Unitas 4	20 april	Staunton-Roden 1
20 januari	Bedum 1-Staunton		

Opm. Noord-Groningen was gepromoveerd maar is opgegaan in Bedum.

Jaarverslag secretaris

Het verenigingsjaar 1996-1997 stond nog voor een groot deel in het teken van het 125-jarig jubileum van de club. Zo vond eind augustus, begin september 1996 het Staunton-Jubileumtoernooi plaats. Dat dit zeer geslaagde evenement de club veel positieve publiciteit heeft opgeleverd is niet in de laatste plaats te danken aan de grote inzet van veel clubleden. Het jubileumjaar werd in december afgesloten met een gezellige maaltijd, waarbij ook de partners van de clubleden aanwezig konden zijn.

Het bestuur heeft in het verslagjaar zeven maal vergaderd. Uiteraard zijn de jubileumactiviteiten en de financiële afwikkeling daarvan veelvuldig onderwerp van gesprek geweest. Daarnaast is er aandacht geweest voor de voorgenomen statutenwijziging. Het bestuur heeft de knelpunten in de huidige statuten geïnventariseerd en streeft ernaar de wijziging in het komende verenigingsjaar tot stand te brengen. Helaas vroeg ook de soms trage betaling van de contributies weer de nodige aandacht van het bestuur.

Een punt van zorg is het enigszins teruggelopen aantal seniorleden. Waar het ledental in de voorgaande jaren vrijwel constant bleef, is er nu sprake van een daling van ruim 10%. Verheugend is wel de flinke toename van het aantal jeugd-gastleden. Eind augustus 1997 telde de vereniging 44 seniorleden, 6 gastleden, 10 jeugdleden, 19 jeugdgastleden en 13 donateurs.

In het verslagjaar overleden J.C. Scheffer, oud-lid van Staunton, en C.A. Smit, lid van onze vereniging. Beide zijn in het clubblad herdacht.

Jaarverslag wedstrijdleider extern

De eindstanden van onze teams in de NOSBO competitie zijn keurig door onze redacteur vermeld in het julinummer p6. Wat hiervan te zeggen? Zijn we het jaar na ons jubileum in 1996 goed of slecht doorgekomen? Ik denk beide.

Allereerst het derde. Zou in zijn klasse toch kampioen moeten kunnen worden, maar werd de pas afgesneden door 't Springend Paard, dat ook al zo verrassend NOSBO-bekerwinnaar werd. Een tweede plaats dus, maar wel promotie, omdat deze de beste tweede was.

Staunton 4 had ook een tweede plaats, achter het superieure Delfzijl. Levert echter niks op.

Staunton 5 werd geconfronteerd met de perikelen van het versneld uitspelen. De teamleider heeft deze meermalen in ons clubblad beschreven. Gestreden werd om de laatste plaats te vermijden; het lukte door medekandidaat Assen 5 te verslaan.

Teleurstellend was het seizoen voor Staunton 1 en 2. Het eerste had met iets meer geluk -of doorzettingsvermogen of hardheid?- de sprong naar de KNSB kunnen maken. De teveel gelijke spelen moeten het komend seizoen vermeden worden. Staunton 2 was van slag, daar lukte niets. Opnieuw beginnen.

De Henriëtte (!) Muilwijk beker gaat naar Erwin van Pelt. In het derde team scoorde hij 5 uit 6; Rob Spaans behaalde dezelfde score maar aan een lager bord. Een eervolle vermelding gaat uit naar Van Steenis met 7 uit 9. Ruime aandacht kreeg hij met zijn creatief spel, zowel ten goede als .. met enig leedvermaak. Goede scores behaalden ook Roel Lode, Jörg Schlunke en Richard Jacobs met 60%.

Stauntonleden namen ook dit jaar weer deel aan toernooien, zoals Groningen open, waar Eddy Zwerver een Minitoernooi op zijn naam bracht, het Kloostertoernooi, het Nosbokampioenschap enz. Opvallende totaalprestaties waren er verder niet, wel komt de schaakkracht van J. Hummel steeds meer naar voren. Als nasleep van onze correspondentiepartijen brachten een viertal leden in de zomer een bezoek aan Löberitz om aan hun schaakfestijn deel te nemen. Een geslaagd uitstapje, dat misschien voor herhaling in aanmerking komt.

Conclusie: het jaar na het jubileumjaar was een gewoon jaar met zijn voorspoed en zijn tegenspoed.

Henk Seijen

Jaarverslag van de redacteur/materiaalcommissaris.

Clubblad.

De 6 clubbladen bevatten evenals het vorig seizoen gemiddeld 26 pagina's. Door de toename van het aantal jeugdleden was de oplage aanzienlijk hoger.

Stukken en borden. Geen wijzigingen, zie het vorige verslag.

Klokken. Er zijn enkele klokken gerepareerd waardoor nu het totale bestand 39 is, hetgeen ruim voldoende wordt geacht.

Garde	(9)	no. 1-9	Witte "Ter Apel"	(5)	no. 26-30
Koopman	(10)	no. 10-19	Witte Basch	(3)	no. 31-33
Revanche	(5)	no. 20-24	Oude Staunton	(7)	no. 34-40

Het bestand is mede gegroeid omdat de heer Seijen de klok die aan de deelnemers van het jaarlijkse toernooi in Ter Apel wordt uitgereikt ter beschikking stelde van de club.

Bibliotheek. Prismaboek 1 van Bouwmeester en "Hoe men de opening speelt" van Suetin moeten waarschijnlijk worden afgeschreven door het vertrek "met de Noorderzon" van één der leden. Nogmaals wordt de leden in overweging gegeven om boeken die men zodanig op prijs stelt dat men ze zeer langdurig leent, aan te schaffen.

Archief.

In het clubblad van november 1992 is een overzicht gegeven van de archieven van Staunton en Helpman. Zij bevinden zich resp. bij de redacteur en de voorzitter. Nieuw materiaal wordt zelden toegevoegd omdat vanaf de fusie in 1984 het clubblad hierin voorziet. Het afgelopen jaar is de aandacht gericht geweest op de samenstelling van een archief van het jubileum toernooi. Het financiële gedeelte bevindt zich voorlopig bij de penningmeester, het overige materiaal is verzameld en geordend door Eddie Zwerver en wordt ondergebracht bij de voorzitter.

Het bestuur heeft zich beraden over een suggestie van de heer Idema, die gevolgd is door een brief van het gemeentearchief om eventueel het archief of onderdelen ervan onder te brengen in het gemeentearchief. Het bestuur zal hierover een bespreking arrangeren. Van belang is verder dat zich historisch materiaal over Staunton bevindt in het NOSBO archief, dat is ondergebracht in het Rijksarchief. Het betreft hier vooral de doos "Scholtens" met documentatie over de periode 1920-1940.

Het bleef leeg op het Museumplein dit seizoen en evenzo op Grunostraat 7. Joop Hummel kon zijn woorden dat het verblijf van de kampioensbeker te huize Hummel, J langer dan een seizoen zou duren niet waarmaken. Hans Kraay senior zou nu zeggen: aan de top komen is moeilijk, maar er blijven nog moeilijker. De andere favoriet, Maarten Verhoef, liet zijn maatschappelijke carrière prevaleren boven een hernieuwd clubkampioenschap en verhuisde naar Den Haag.

Was het dus een spannende strijd om het kampioenschap? Nee, Menno van Steenis verpletterde alles en iedereen getuige zijn fenomenale start met 12½ punt uit 13 partijen. Alles en iedereen? Nou, daarna moest hij wel 3 nederlagen achtereen incasseren tegen Piet Mulder, Bauke Koole, en Erwin van Pelt. Dus het werd toch nog spannend? Ach, ze mochten er even aan ruiken, maar hij vervolgde met 10 uit 11 en werd met maar liefst 45 punten voorsprong kampioen.

Een mooie tweede plaats was er voor Erwin van Pelt, die middels een overwinning en een plusremise tegen Van Steenis als enige kan bogen op een plusscore tegen de nieuwe kampioen. De derde plaats was voor Poppe Dijkhuis, die nu al vier seizoenen achtereen in de Top 5 is geëindigd, wat niemand hem na kan zeggen.

De vierde plaats ging naar Piet Mulder, die zijn 'jubileum-syndroom' klaarblijkelijk heeft overwonnen en dat viert door ook nog eens de Albersschaal te winnen. De vaste nummer 2, Theo Ebels, besloot dit seizoen maar eens zesde te worden, maar was wel weer tweede in de competitie om de Albersschaal.

Statistieken van de Interne Competitie 96/97 (95/96):

Aantal ronden:	37 (34)	Partijen per deelnemer (gem.):	13 (13)
Aantal deelnemers:	65 (64)	Deelnemers per ronde (gem.):	23 (24)
Aantal partijen:	422 (406)		

Trouwste deelnemer was Henk van Heuvelen, die 34 partijen in de Interne speelde; een eervolle vermelding gaat naar Roel Lode, die 31 partijen speelde maar ook de eer van de club in de externe competitie diende te 'verdedigen'.

En gij trouweloze, die slechts zelden verschijnt, dient volgend seizoen trouwer de clubavond te bezoeken!

Strijdlustigste deelnemer was Ti de Jong, die in 29 partijen geen enkele maal met remise genoegen nam. De meest vredelievende deelnemer was Henk Davids, die 13 maal in 20 partijen het punt deelde.

Als laatste wapenfeit vermelden we de overwinning van Enno Scheffer in het Snelschaakkampioenschap.

Het voorstel van Roel Lode t.a.v. de bedenktijd voor partijen tegen jeugdspelers (30 zetten in een uur) lijkt een verbetering en zal worden gehandhaafd. Helaas komt het nog een enkele maal voor dat de tegenstander van een jeugdspeler niet op de hoogte is van de aangepaste bedenktijd.

De regeling t.a.v. afgebroken partijen voldoet voor spelers die regelmatig op de club komen. Helaas blijven er ook afgebroken partijen staan van leden die niet zo vaak spelen en van kandidaat-leden. Om het storende effect daarvan op de ranglijst te beperken, wordt de volgende regeling voor afgebroken partijen voorgesteld:

- * Een afgebroken partij krijgt voorrang boven een nieuwe interne partij als de afgebroken partij dateert van meer dan 6 speelronden geleden.
- * Als een afgebroken partij van meer dan 12 speelronden geleden dateert krijgt de wedstrijdleader de mogelijkheid voor deze partij een uitslag vast te stellen middels arbitrage.
- * De laatste speelronde staat alleen open voor spelers die geen afgebroken partij hebben staan.

Het is overigens niet verplicht om het systeem van afbreken te hanteren. Indien beide spelers vooraf overeenkomen de regels van het versneld beëindigen te hanteren, dan is dit toegestaan. Aangezien de NOSBO het afbreken heeft afgeschaft, zal tijdens de komende ALV opnieuw aan de orde komen welk *standaardsysteem* voor de Interne zal gelden. Welk systeem ook wordt gekozen, afbreken of versneld beëindigen, dat systeem is dan alleen van toepassing indien spelers vooraf niet zijn overeengekomen volgens het andere systeem te spelen.

Op de komende ALV zal ook de mogelijkheid van het laten meespelen van een schaakcomputer dan wel een schaakprogramma ter sprake komen. Daardoor zou het niet langer nodig zijn bij een oneven aantal deelnemers iemand een vrije ronde toe te kennen.

Wedstrijdleader intern, Rob Spaans

Albersschaal 97/98

De kortste weg naar een **hoofdprijs!**

Slechts 5 tegenstanders hoeft u te verslaan om de Albersschaal een jaar lang in uw bezit te mogen houden.

Aanmelden kan tot *29 september* bij de interne wedstrijdleader.

Data: 29 september	1e ronde	(1 bonuspunt voor de interne)
15 december	achtste finales	(1 bonuspunten voor de interne)
30 maart	kwartfinales	(2 bonuspunten voor de interne)
27 april	halve finales	(3 bonuspunten voor de interne)
18 mei	finale	(4 bonuspunten voor de interne)

Spelers die op deze data verhinderd zijn, dienen hun partij **VOORUIT** te spelen. Indien het speelschema in gevaar dreigt te komen, zullen partijen die na de vastgestelde data nog niet zijn gespeeld voorzien worden van een reglementaire uitslag.

FINANCIEEL JAARVERSLAG EN BEGROTING 1997/1998

Het afgelopen "financieel schaakjaar" is met een batig saldo afgesloten. Dit is vooral te danken aan een forse donatie en een meevaller bij en van de Grote Clubactie. En ondanks de nog niet geïnde contributies en de opnieuw tegenvallende kantine winst. Een en ander is in het onderstaande overzicht weergegeven.

EXPLOITATIE & BEGROTING OVERZICHT

UITGAVEN

Post	Uit 96/97	Begroot 96/97	Begroot 97/98
1 NOSBO afdracht	3961	3900	3900
2 Zaalhuur maandag	2955	3200	3200
3 Zaalhuur vrijdag	400	400	400
4 Clubblad	866	850	900
5 Jeugd	181	150	250
6 Gambiet Toernooi	500	500	500
7 Bijdrage aan de G6	6	150	150
8 Materiaal	250	100	100
9 Bibliotheek		50	50
10 Prijzen	122	200	150
11 Diversen	353	250	250
12 Jubileum jaar	2211		
13 Consumptie gasten	140	150	150
14 Batig saldo	178		
Totaal	12.123	9.900	10.000

INKOMSTEN

	In 96/97	begroot 96/97	begroot 97/98
15 Contributie	6580	7400	7400
16 Kantine opbrengst	1274	1350	1250
17 Donateurs	302	250	250
18 Giften/donatie	2500		
19 Incidentele bate	745		
20 Grote clubactie	500	465	465
21 Rente	222	200	200
22 Nadelig saldo		235	435
TOTAAL	12.123	9.900	10.000

BALANS

ACTIVA	1-8-96	1-8-97
1 Bibliotheek & Materiaal	1	1
2 Contributies	260	620
3 Kantine voorraad	38	50
4 Materiaal/ Prijzen	250	
5 Rente	350	100
6 Advertenties GC	400	
7 Girorekening Gambiettoernooi		980
8 Plusrekening	120	125
9 Spaarbeleg	5857	3880
10 Kas & giro	914	1320
TOTAAL	8190	7076
 PASSIVA		
12 Kapitaal	5010	6051
13 Clubblad 12-6	126	125
14 Jubileum Toernooi	2000	
15 Afschrijving Adv GC	75	
16 Afrekening Redacteur	100	8
17 Rekening BSV Juli 96	579	517
18 Afschrijving contributie	250	200
19 Afschrijving materiaal		50
20 Rekening G6		125
21 Schaakwereld	50	
TOTAAL	8190	7076

Toelichting: Exploitatie overzicht & Begroting 97/98

- ad 1. Gezien de ontwikkeling van de afgelopen twee jaar lijkt ca. 50 seniorleden een redelijk gemiddelde. Dit vormt de basis voor de begroting van de NOSBO contributie.
- ad 2. Opnieuw gaan we dit jaar uit van 40 speelavonden.
- ad 3. Dit jaar zal opnieuw gebruik gemaakt worden van de locatie op de Haydonschool.

ad 5. Gezien de groei van het aantal jeugdleden is aanschaf van goed oefenmateriaal noodzakelijk. Hiervoor is extra geld gereserveerd.

ad 6. Er staat nog een rekening van f 125,- open die aan de G6 moet worden overgemaakt.

ad 8. Dit jaar zijn enkele klokken gerepareerd wat extra kosten met zich heeft meegebracht.

ad 11. Dit betreft de uitgaven ten bate van:

- inschrijvingskosten bij de Kamer van Koophandel: f 61,-
- verzekeringen: KNSB: f 19,-
Oris: f 50,-
- representatie kosten: f 140,-
- Notie boekjes f 83,- +
Totaal: f 353,-

ad 12. Dit is de extra bijdrage van de vereniging buiten de gereserveerde f 2000,- die al was toegezegd aan de toernooi organisatie en de vaste bijdrage van de opbrengst van de Grote Clubactie f 500,-.

Te weten:

- dekken van het tekort: f 1605,-
- drukkosten boekje Historie: f 302,50
- drukkosten folders&programma: f 200,50
- afsluiting jubileumjaar 23/12/96 f 103,- +
Totaal f 2211,-

ad 15. Helaas is het dit keer opnieuw niet gelukt dat alle leden tijdig hun contributie betalen. In de balans valt te zien dat er nog een behoorlijk bedrag moet worden geïnd.

ad 16. De kantinewinst is ook dit jaar (te) mager te noemen. Daarom wederom aan een ieder het verzoek uw consumptie te betalen en niet in diep gepeins de koelkast plunderen zonder hiervoor de vereiste afdracht te deponeren in de kas.

ad 18. Dit jaar hebben wij een forse anonieme donatie mogen ontvangen waarvoor onze dank.

ad 19. Naast een onverwachte donatie heeft ook de Grote Clubactie ons verblijd met een extra toewijzing van f 500,-.

Deze f 500,- zal gereserveerd worden voor de toernooicommissie om eventuele calamiteiten te kunnen opvangen.

Daarnaast zijn de prijzen t.b.v. de braderie verkocht voor: f 200,-

Verkoop van het boekje Historie: f 45,-

Totaal: f 745,-

Toelichting op de balans

ad 2 Van een aantal leden moet de contributie nog worden geïnd. Tevens moet de Gemeente Groningen nog f 125,- aan de club overmaken i.v.m. met de stadspas actie van de gemeente.

Jaarverslag van de jeugdleider: we staan weer op de kaart

Het afgelopen jaar is bij Staunton begonnen met een nieuw initiatief. Dit initiatief hield in dat kinderen die hun pionnendiploma op de Haydyschool hadden gehaald gastlid konden worden bij de club. Van deze mogelijkheid werd druk gebruik gemaakt. De clubavonden die eerst door gemiddeld tien kinderen werd bezocht, werd al snel door tussen de twintig en dertig kinderen bezocht. Het ligt in de bedoeling dit initiatief voort te zetten.

Een nieuw initiatief voor het komende jaar is de training van de "volledige" Staunton jeugdleden. Het is de bedoeling om de vrijdagavond met een half uur uit te breiden voor de Stauntonleden die training willen hebben. De training zal dan voortaan voor het spelen plaatsvinden en niet zoals in het afgelopen seizoen tijdens het spelen van wedstrijden, dit ging zeer ten koste van de concentratie van de kinderen. Tijdens de training zal gebruik worden gemaakt van de zogenaamde stappermethode.

In de interne competitie waren Eamon en Youri nog de sterksten, maar er is veel jong talent in aankomst van vaak niet ouder dan een jaar of 10/11. Machteld werd derde en daarmee het beste meisje.

Op diverse toernooien en op ons eigen jeugdtoernooi werden mooie successen geboekt. De mooiste successen op het Nosbo jeugdkampioenschap tot en met 10 jaar waren er voor Saskia Lok (meisjeskampioen t/m 10j.) en voor Jan Eise Wierenga en Sander van de Maagdenberg die zich allebei wisten te plaatsen voor het Nederlands jeugdkampioenschap t/m 10 jaar, ze wisten daar respectievelijk 3 en 4 uit 7 te scoren. Op het Nosbo teamkampioenschap t/m 10 jaar werd een leuke vierde plaats behaald, toch was er de overwinning op de grote favoriet en de latere kampioen Groningen 1 stiekem op meer gehoopt. Op ons eigen jeugdtoernooi kwamen toch nog 30 kinderen af ondanks iets te laat verspreide folders en schoolvakanties. De toernooizege was voor Mark Jager van schaakvereniging Assen.

Tenslotte wil ik Roel Lode, Joop Hummel, Piet Mulder, Bauke Koole, Jan Wiggerman, André Hooyveld en vooral Rob Spaans bedanken voor hun hulp bij de jeugd.

Erwin van Pelt.

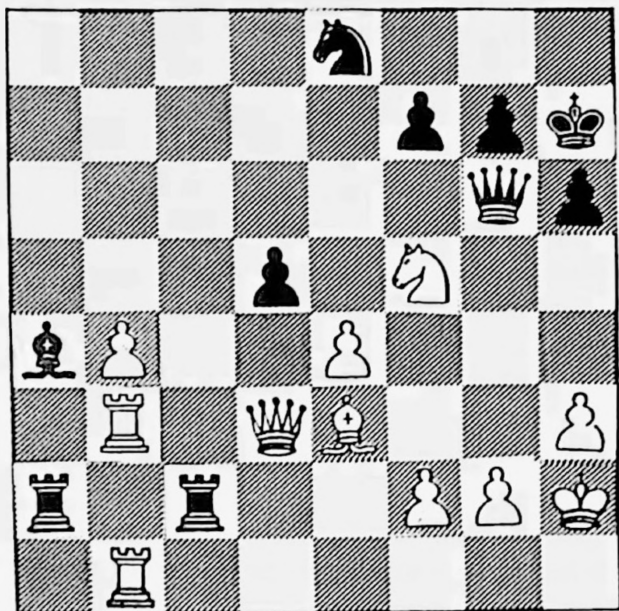
Gent 1997

In juli werd in Gent weer het zomertoernooi bij uitstek gespeeld. Het concept is simpel een grote groep, 9 ronden in 5 dagen, overnachten in een studentenflat en de Gentse feesten. Dit zijn de ingrediënten voor 5 fantastische dagen en een slaaptrekort.

Dit jaar besloten Joop en Dick Hummel, Roel Lode, Ard Offers en Erwin van Pelt zich in Gent te vervoegen. Piet Mulder ontbrak om mysterieuze redenen, wel was de Gent adept bij uitstek Yeb Blom aanwezig.

Zo werd op zaterdag 19 juli 's ochtends om 7 uur koers gezet naar Gent. In Gent aangekomen gingen we maar eens op zoek naar ons tijdelijke studentenkot. Tot onze grote verbazing bleek de beste Belgische schaker Mikhail Gurevich (ooit nummer 4 op de wereldranglijst en nog steeds een 2600-kanon), gewoon bij ons op de afdeling te slapen. Na van deze Belgische taferelen te zijn bekomen werd er koers richting speelzaal gezet. In de eerste ronde was voor Joop Hummel de eer weggelegd om "achter de touwen" plaats te nemen tegen de Franse fidemeester Eliet met de kinderachtige rating van 2350. In de opening ging het gelijk op totdat de Fransman dacht zich een pionwinst te kunnenb permitteren, niets was echter minder waar. Joops stukken drongen de Franse stelling op

alle manieren binnen. Na de 37-ste zet van wit was de volgende stelling ontstaan. Wit: Eliet. zwart; Joop Hummel.

Jammer genoeg zette Joop hier niet voort met 37...dxe4; 38. Dxe4 en nu zijn er twee kansrijke mogelijkheden.

- a). 38..Lxb3; 39. Txb3,Ta1+; 40. Kh2,Te2 met een fantastische stelling voor zwart.
(dat lijkt mij wat overdreven; de witte stukken staan goed opgesteld en wit heeft een sterke vrijpion voor de kwaliteit - redactie).
- b). 38..Pf6; 39. Dd3,Lc6!? 40. Pg3,Pe4 met een stelling die heel goed lijkt voor zwart.
(inderdaad staat wit na 41. Pxe4,Lxe4; 42. Df1 niet plezierig, maar uit is het nog niet in tijdnood - redactie.)

Joop speelde dit niet en verloor...

Na deze partij wilde het met Joop niet meer zo vlotten, hij haalde nog wel 4,5 uit 9 maar was niet te spreken over zijn spel en het niveau van zijn tegenstanders. Eliet daarentegen had de smaak te pakken en behaalde een gezonde tweede plaats achter de ongenaakbare Gurevich.

De andere Staunton deelnemers speelden een goed toernooi. Ikzelf begon het toernooi met 4 remises tegen spelers met een rating van tussen de 1914 en de 2058. Op de maandag was de volgende 1900 speler echter te machtig en in de avonddronde werd ik in een Moderne Benoni in de geest van John Nunn opgerold ("offeren in de Benoni is niet erg, want zwart staat toch al verloren"). Na twee nederlagen was de tijd rijp voor het betere stap- en feestwerk, in dit ritme kon ik mijn score op een acceptabele 50% brengen. Ondanks de score en de sterke tegenstand heb ik weinig schaaktechnische hoogstandjes op het bord gehad.

Dick Hummel haalde 4 uit 9 maar had eigenlijk meer verdiend, maar ook Dick leed onder het Ajax-syndroom, veel kansen creëren, maar te weinig scoren. Roel Lode wist 3,5 punt te scoren en daarmee liet hij zichzelf nog het meest versteld staan, tenslotte wist Ard Offers in zijn eerste echte toernooi toch 2,5 punt te scoren. Tenslotte haalde Yeb Blom 5 uit 9 na een wisselvallig toernooi. Voorbeelden van Yeb wat wisselvallig zijn een overwinning op de Ukraïense meester Usatchij (ja, u kent hem wel van zijn fantastische overwinningen in het Wladiwostok open van 1989; hij speelt overigens voor Panfox, waarschijnlijk een teken dat ook het tweede van deze club al gaat lijden onder het Koningsclub effect) en het weggeven van al zijn stukken in een partij omdat Yeb dacht dat het pat was, helaas voor Yeb kon hij nog zo'n vijf zetten doen. In het ploegenklassement eindigde Staunton op een mooie twintigste plaats van de tweeëntwintig deelnemende teams, het teamklassement was een prooi voor de Nederlandse kampioen Panfox/Breda.

Tot zover het schaaktoernooi, voor de avonturen zoals Dick en de commando 's, Roel en de Fischerklok, Joop en de landbouwingenieur, Ard en de uitsmijter, Erwin en de bessenjenever en Yeb en de Icarus moet u volgend jaar maar gewoon meegaan. Overigens nog een tip voor de gambietcommissie, volgend jaar maar geen Blackmar-Diemer gambiet, de Staunton afvaardiging scoorde 4 uit 4 met zwart.

Overzicht clubkampioenen Staunton vanaf 1925.

Na enig diepgravend speurwerk in de archieven, aangevuld door de gegevens op de beker die Henk Seijen in zijn bezit heeft, zijn we er in geslaagd om de lijst vanaf 1925 te completeren. Vanaf 1984 is de lijst opgenomen in "125 jaar Staunton" en dat geldt ook voor de periode 1925-1949. De eerste wisselprijs, het door Ds.Okken beschikbaar gestelde ijzeren schaakspel, is in het bezit van H.Bunt sinds 1949. Hij werd 3x achtereen clubkampioen. De eerste wisselbeker kwam in 1958 in het bezit van J.C.Scheffer. Hij was op dat moment zowel 5x in totaal als 3x achtereen clubkampioen. De volgende 3 jaren was van Steenis kampioen en de nieuwe beker moest dus reeds na 3 jaar worden vervangen. In 1984 mocht Seijen de beker houden omdat we na de fusie begonnen met een nieuwe wisselbeker. Ook deze beker had een korte levensduur. In 1988 ging hij definitief naar Yeb Blom. Ook hij werd 3x achtereen clubkampioen.

1925-1926	P.H.Dijksterhuis	1955-1956	J.C.Scheffer
1926-1927	P.H.Dijksterhuis	1956-1957	J.C.Scheffer
1927-1928	W.Miedendorp	1957-1958	J.C.Scheffer
1928-1929	W.Miedendorp	1958-1959	M.van Steenis
1929-1930	J.A.Wolthuis	1959-1960	M.van Steenis
1930-1931	C.Scholtens	1960-1961	M.van Steenis
1931-1932	geen kampioen (1)	1961-1962	J.C.Scheffer
1932-1933	J.Groenevelt	1962-1963	L.W.te Velde
1933-1934	J.A.Wolthuis	1963-1964	L.W.te Velde
1934-1935	J.A.Wolthuis	1964-1965	H.Bunt
1935-1936	J.C.Lindenbergh	1965-1966	E.H.Sprenger
1936-1937	C.Scholtens	1966-1967	M.van Steenis
1937-1938	J.A.Wolthuis	1967-1968	H.Bunt
1938-1939	J.M.A.Wind	1968-1969	M.van Steenis
1939-1940	A.H.Roose	1969-1970	L.B.O.Storms
1940-1941	C.Scholtens	1970-1971	C.Korver
1941-1942	C.Scholtens	1971-1972	A.A.Idema
1942-1943	W.J.Plinsinga	1972-1973	A.A.Idema
1943-1944	niet gespeeld (2)	1973-1974	H.G.Kranenborg
1944-1945	niet gespeeld (2)	1974-1975	B.L.J.Ahlers
1945-1946	W.J.Plinsinga	1975-1976	B.L.J.Ahlers
1946-1947	H.Bunt	1976-1977	Y.Blom
1947-1948	H.Bunt	1977-1978	J.B.Polee
1948-1949	H.Bunt	1978-1979	M.van Steenis
1949-1950	J.C.Scheffer	1979-1980	J.B.Polee
1950-1951	C.Scholtens	1980-1981	J.Muilwijk
1951-1952	J.C.Scheffer	1981-1982	Y.Blom
1952-1953	geen kampioen (3)	1982-1983	J.Muilwijk
1953-1954	H.Bunt	1983-1984	H.G.Seijen
1954-1955	H.Bunt		
1984-1985	T.F.Ebels	1991-1992	H.G.Seijen
1985-1986	Y.Blom	1992-1993	N.Schellingerhout
1986-1987	Y.Blom	1993-1994	K.H.Sanders
1987-1988	Y.Blom	1994-1995	M.Verhoef
1988-1989	J.Muilwijk	1995-1996	J.Hummel
1989-1990	N.Schellingerhout	1996-1997	M.van Steenis
1990-1991	P.W.Mulder		

(1). Reden onbekend.

(2). Oorlogsomstandigheden.

(3). E.H.Sprenger en H.K.A.Visser eindigden gelijk.

Uit de schaakpers.N-Schaken, Lewenborg.

Hoewel de laatste aflevering van het seizoen in het begin nog de sfeer ademt van een overmatig alcoholgebruik, is het taalgebruik t.o.v. het vorige nummer wat aangepast zodat het aan de oudste categorie jeugdleden kan worden toegezonden. Schaaktechnisch valt er veel te genieten, in de eerste plaats dank zij bijdragen van Rudy van Wessel, maar ook van anderen. Verder blijkt, dat het een goede zaak is dat de S.C.Groningen is verhuisd en nu weer op de begane grond speelt. Hoewel de auteur in onderstaande bijdrage wat moeite heeft met de vervoegingen van "bedreigen", wordt dit werkwoord in ieder geval niet ten onrechte gebruikt.

Lewenborg-Groningen: Ik snap niet waarom die Groningers zich altijd weer roomser dan de paus gedragen. Zij verwijten ons dat we hun spelers ronselen, terwijl ze zelf zelfs mensen betalen om bij Groningen te komen spelen. Bovendien ronselen wij niet. Er is niemand bij ons die met een zweep of andere martelwerktuigen de arme willoze Groningers bedreigt om bij ons te komen spelen. Het moet voor eens en voor al afgelopen zijn met die beschuldigende vinger van sommige Groningers. Laatst werden Marcel, Adrian en ik zelfs bedreigt door een Groninger. Hij wilde ons 'van de trap af trimmen'. Belachelijk gewoon.

Harold van Heeringen

(Van Dale geeft echter: ronselen = werven met geweld of met list!)

De Harener Toorn.

Een felicitatie is op zijn plaats voor het resultaat van Paul van Linde in een toernooi in Finland, alsmede over zijn verslaggeving!

EN PASSANT

Clubkampioen werd Eelke Wiersma van Philidor, gevolgd door zes Lewenborgers. De nieuwe clubkampioen hoeft niet bang zijn dat hij de trap wordt afgetrimd, integendeel, hij wordt met vreugde begroet. Trouwe lezers van deze rubriek gaan iets vermoeden en...inderdaad, hij speelt het komende seizoen voor S.C.Groningen. Verder is er een rubriek "schaakastrologie", die hopelijk eenmalig is. Het nieuwe clublokaal aan de Peizerweg sluit al om 00.15 uur en dat zal toch voor veel leden een behoorlijke tegenvaller zijn.

De laatst verschenen EN PASSANT bevat een opmerkelijk bericht. De redactie heeft het voornemen om in het komende seizoen aandacht te schenken aan de externe prestaties van Groningen 1½ (Lewenborg) en Groningen 6½ (Morphy's Law). Het is duidelijk dat men eieren voor zijn geld kiest en de vredespijp offreert. Een moedig en ook een verstandig besluit! "If you cannot beat them, join them", zal men gedacht hebben. Aan onverkwikkelijke taferelen als hierboven beschreven heeft niemand iets en tenslotte is de huidige situatie een logisch gevolg van een in het verleden doelbewust gevoerd beleid. Ook het aankoopbeleid verdient een felicitatie. Gert Ligterink en Mark Kremer gaan het eredivisieteam versterken en daarmee treden twee oudgedienden toe, die ongetwijfeld door de groep worden geaccepteerd. Jammer dat Joris Brenninkmeijer er niet bij is.

Omdat de directe methode om het aankoopfonds te spekken niet erg lukt is men overgegaan op een indirecte methode. De leden worden opgewekt om hun vermogen of althans een deel daarvan te storten op een rekening van een verzekeringsmaatschappij, die een hoge rente geeft. Wanneer je dat doet krijgt de club een premie en die wordt gestort in het aankoopfonds. Men vermoedt kennelijk dat het veel leden financieel voor de wind gaat, want zo'n spaarrekening is er niet om een tientje op te storten maar minimaal een paar duizend gulden want anders is het rentevoordeel t.o.v. een vergelijkbare rekening bij de Postbank niet de moeite waard.

0-0-0.

Middels de notulen van de ledenvergadering kunnen we kennis nemen van de Pyrrhus overwinning van Ynte Visser; Hij was de felste tegenstander van de "samenwerking" met Unitas. Dat gedoe heeft SISSA niets positiefs opgeleverd behalve misschien de verrassing dat er meer Unitas leden op maandag bij SISSA binnenlopen dan omgekeerd. Douwe Algera, oud-NOSBO-competitieleider en ook oud-SISSAan gaat in op het reilen en zeilen van SISSA in de turbulente zestiger jaren. Ludendo hoorde thuis in het kamp van de rijkeluiszoontjes en hoe verrassend is het leven toch om op je ouwe dag te vernemen hoe SISSA toen tegen je aankeek. Maar het is natuurlijk niet niks wat er is gebeurd in die tijd. De moeder van SISSA, de SSR (VERA) ging naar de verdoemenis terwijl die club vandaag de dag b.v. in Wageningen nog een bloeiende studentenvereniging is.

De NOSBO mededelingen.

Slechts 3 van de 4 kantjes kon de redactie volmaken. En de complimenten moeten bovendien (wederom) uitgaan naar de competitieleider. De speeldata van de promotieklasse zijn reeds bekend en van de andere teams de weken waarin gespeeld wordt. Waarom geen behoorlijke informatie over de NOSBO vergadering (behalve de mededeling over het afschaffen van afgebroken partijen). Een typisch voorbeeld hoe een middel kan ontaarden in een doel op zichzelf wordt ons getoond door de TPR-ratings te publiceren van alle NOSBO teams. Wat heb je eraan en wie moet daar wat mee gaan doen? Ook had die blanco pagina goed gebruikt kunnen worden om een toelichting te geven op de nieuwe FIDE toernooiregels. Nu zijn wedstrijden tussen teams iets anders dan toernooien, maar het ligt natuurlijk wel voor de hand dat we dit reglement maximaal gaan gebruiken. Soms leidt dit tot vreemde of onlogische toestanden, zoals die bekende kwestie met de aanvangstijd maar dat moeten we dan maar op de koop toenemen. Nu was dat uur "te laat mogen komen" van oudsher sterk gerelateerd aan "tot de vlag gevallen is" en in de toekomst beginnen we niet meer met de vlag in top. De wedstrijdleader heeft in ieder geval de bevoegdheid om het begintijdstip te bepalen. (artikel.6.6). Het is overigens niet mis wat er allemaal voor ons geregeld is. Wanneer je aan zet bent mag je slechts met toestemming van de wedstrijdleader een plas doen (art.12.4). Nu zal Henk Seijen hier geen problemen maken maar gelukkig spelen we dit seizoen niet uit tegen Groningen 5, zodat Hiddo Zuiderweg mij slechts op het bord te grazan kan nemen en ook niet na afloop mijn notatieboekje kan inpikken (art. 8.3). Speciaal aandacht zal er geschonken moeten worden aan het versneld uitspelen. Dat kan gemakkelijk aanleiding geven tot protesten omdat wij spelen met een "playing captain". Ook de formulering van de manier waarop (de Bert Meijer problematiek) is in de N.M. weer verwarrend. In ieder geval zal de competitieleider op de ALV nog het één en ander hebben uit te leggen.

Correspondentieschaak. Damepionspel met 2..Lc8-f5.

Eerst een miniatuur uit 1953, gepubliceerd in de Losbladige Schaak-Schaakberichten. De opening is dubieus, maar voor het clubschaak natuurlijk best te spelen. Het geeft de mogelijkheden van deze opening goed weer.

1. d2—d4, d7—d5 2. c2—c4

Deze opening gaat door verwisseling van zetten tot het damepionenspel over. Gebruikelijk is: 2. Pf3, Lf5 3. c4, e6, 4. Db3. Zie Openingen 3u/3.

2. ....Lc8—f5 3. Pb1—c3, e7—e6 4. Pg1—f3, Pg8—f6 5. Dd1—b3

De inschakeling van de zetten Pb1—c3 en Pg8—f6 geeft deze opening een nog iets gunstiger beeld voor Wit.

5. ....Pb8—c6

De gebruikelijke en praktisch ook gedwongen parade van Db7:, daar 5. ....Dc8 6. cd5: een pion kost, terwijl 5. ....b6 wel een zeer ernstige verzwakking van de zwarte damevleugel betekent.

Intussen laat het vervolg zien, dat het de vraag is, of de tekstzet wel als parade te beschouwen is.

6. Db3xb7!

Moedig voorwaarts.

6. ....Pc6—b4

De pointe van Zwarts vorige zet. Er dreigt 7. ....Pc2:† en eventueel ook 7. ....Tb8 8. Da7:, Ta8 met remise door herhaling van zetten.

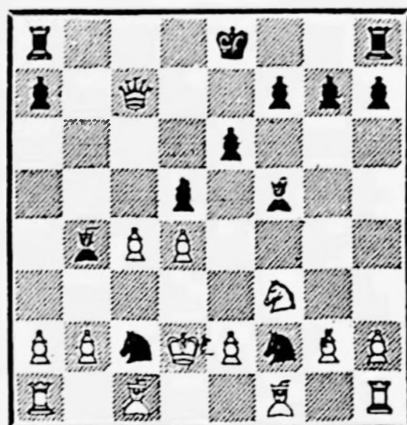
7. Pc3—b5!

Zie diagram.

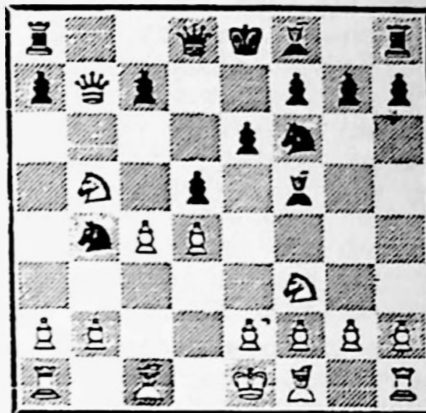
Dit was blijkbaar de bedoeling van de witte opzet. Laat ons onderzoeken, wat Zwart thans te doen staat.

- 1) 7. ....Ld6 8. Pd6:†, Dd6: 9. Da8:† enz.
- 2) 7. ....Tc8 8. Lf4!, Pc2† 9. Kd1, Pa1: 10. Lc7:, Dd7 11. Pe5.

Slotstelling:

Stelling na 7. Pc3—b5!

- 3) 7. ....Tb8 8. Pc7:†, Ke7 (8. ....Kd7 9. Pe5†) 9. Pd5:†, Ke8 10. Pc7†, Ke7 11. Da7: met voordeel voor Wit.
- 4) 7. ....Pc2† 8. Kd1, Ld6 9. c5, Tb8 10. Dc6†, Dd7 11. Dd7:†, Kd7: 12. e4! en Wit komt in het voordeel.
- 4a) 12. ....Le4: 13. cd6:, Pa1: 14. dc7:
- 4b) 12. ....Pe4:, 13. Kc2:, Pf2:† 14. Kc3.
- 4c) 12. ....de4: 13. Pg5, Pa1: 14. cd6:, cd6: 15. Pf7:, Thc8 16. Pfd6:, Tc6 17. Pf5:, ef5: 18. Pc3.

7. ....Pf6—g4?

Een originele poging om de witte combinatie op combinatoire wijze te weerleggen, welke echter op niets had moeten uitlopen. Zwart had ook 7. ....Pe4 kunnen proberen, maar daarop was zeer sterk 8. Lg5 gevolgd:

- 1) 8. ....Le7 9. Pc7:†, Kf8 10. Le7:† enz.
- 2) 8. ....f6 9. Pc7:† enz.
- 3) 8. ....Pg5: 9. Pc7† enz.
- 4) 8. ....Pc2† 9. Kd1, Pf2:† 10. Kc1 benevens 11. Pc7:†.
- 5) 8. ....Dc8 9. Pc7:†, Kd7 10. Pe5†, Kd6 11. Pb5 mat.

8. Pb5xc7†?

Met eenvoudig 8. e4! had Wit de zwarte combinatie kunnen weerleggen:

- 1) 8. ....Le4: 9. Pc7:† enz.
  - 2) 8. ....Tc8 9. ef5:, Pc2† 10. Kd1, Pa1: 11. Dc6†, Dd7 12. Dd7:†, Kd7: 13. fe6:†, fe6: 14. Le3 enz.
- Daarentegen zou hier 8. Lg5 falen op 8. ....Dc8! 9. Pc7:†, Kd7! en nu ontbreekt het schaak op e5. Weliswaar kan Wit dan met 10. ....Dc7: staat hij hopeloos.

8. ....Dd8xc7!

Een voor Wit fatale verrassing.

9. Db7xc7

9. Da8:†, Kd7 is volkomen kansloos voor Zwart. Nu volgt mat in drie zetten.

9. ....Pb4—c2† 10. Ke1—d1

10. Kd2, Lb4† komt op hetzelfde neer.

10. ....Pg4xf2† 11. Kd1—d2, Lf8—b4 Mat.

Over naar het correspondentieschaak. De zet 2..Lf5 komt iets meer in aanmerking na 2. Pf3. Zwart kan door het uitstellen van Pg8-f6 bereiken dat inslaan op b7 te riskant is. Onze correspondentieschaker Ernst Sprenger kreeg onlangs (bij deze lieden moet je dan wel in jaren denken) als witspeler met deze variant te maken. Uit deze partijen mag je, denk ik, wel concluderen dat op het hoogste niveau (zo mag je dat tussen correspondentie-meesters wel noemen) deze opening niet speelbaar is. De tweede partij is uit de landenwedstrijd tegen Rusland, die door Nederland met 8-4 werd gewonnen.

E.H. Sprenger analyse van de
H.J.M. Leeners witspeler.

Damepion-opening

1. d2-d4 d7-d5 2. Pg1-f3 Lc8-f5

Dit is uiteraard al eerder gespeeld en het is voor wit niet eens gemakkelijk om voordeel te behalen.

3. c2-c4 e7-e6 4. Dd1-b3 Pb8-c6

Voor wit is het nu te riskant om op b7 te nemen.

5. c4xd5 e6xd5 6. Pb1-c3

Deze stelling, via een andere volgorde van zetten, kwam voor in het laatste Nederlandse kampioenschap in de partij Sosonko-Pieterse. De zwartspeler vervolgde hier met 6. Lf8-b4 en kwam in het nadeel. In onze partij gaat het anders.

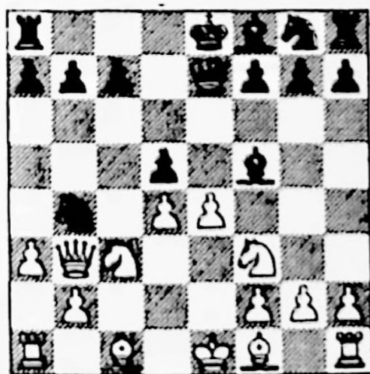
6. ..., Pc6-b4?!

Wit moet nu nauwkeurig spelen, maar de zwarte opzet lijkt toch wel wat dubieus. Wit's volgende zet is uiteraard gedwongen.

7. e2-e4 Dd8-e7

Never a dull moment with Leeners!

8. a2-a3!

na 8. a2-a3!

Nu wordt het al buitengewoon interessant en erg gecompliceerd.

8. ..., d5xe4 9. Pf3-e5! f7-f6

Ook zwart doet min of meer gedwongen zetten, zijn stelling hangt reeds aan een zijden draad.

10. a3xb4 f6xe5 11. Pc3-d5

Zwart staat zeer moeilijk, hij kiest voor

11. ..., Lf5-e6

Zetten als Dd7 zijn ook bepaald niet aantrekkelijk (Lb5 en na c6 Pb6).

12. Pd5xc7 + Dc7xc7

13. Db3xe6 + Dc7-e7

14. Lf1-b5 + Ke8-d8 15. Lc1-g5

De witte zetten liggen voor de hand.

15. ..., Pg8-f6 16. De6xe7 +

Lf8xe7 17. d4xe5 Le7xb4 +

18. Ke1-e2 h7-h6 19. e5xf6 h6xg5

20. Th1-d1 + Kd8-c7 21. f6xg7

Zwart geeft op, er is niets meer van over.

Afgezien nog van de dominerende positie van de witte zware stukken kost de pion g7 materiaal. Voor aanhangers van de zogenaamde klassieke, "correcte", openingen een opbeurende partij.

E.H. Sprenger - V.Ljavidanski

1. d4, d5; 2. Pf3, Lf5; 3. c4, e6; 4. cxd5, exd5; 5. Db3, Pc6; 6. Pc3, Pb4; 7. e4, dxe4

8. Pe5 Le6 9. Lc4 Pf6 10. Lxe6 fxe6

11. a3 Pd3 + 12. Pxd3 exd3 13. Dxb7

Kf7

Zwart verdedigt zich zeer vindingrijk zoals zal blijken.

14. O-O Le7 15. Le3 Tb8 16. Dxa7 Txb2

17. Da6 Tb3 18. Tfc1 d2 19. Tc2

19. Ld2 is minder goed.

19... Lxa3 20. Lxd2

Na 20. Txa3 volgt Txc3 en de d-pion loopt door.

20... Dd6 21. Da7!

De druk op c7 wordt voelbaar.

21... Kg6 22. g3 Lb2 23. Ta6

Ook e6 wordt onder vuur genomen.

23... Dd7 24. Pe2 Pd5 25. Tcc6 Te6

Zwart metselt de stelling aardig dicht.

26. Dc5!

Met de vreselijke dreiging Dc2.

26... Tb7 27. Dc2 + Kf7 28. Dxb7 La3!

29. Pf4 Px4 30. Lxf4 Lf8 31. Txe6 Txe6

32. Df5 + Kg8 33. Dxe6 +

en zwart geeft op. Een fraaie aanvalspartij van Sprenger.

K.H. Nienhuis

De huidige gang van zaken met betrekking tot het beëindigen van partijen handhaven, d.w.z., indien tenminste één speler wil afbreken, dan wordt er afgebroken.

Argumenten:

Een belangrijk nadeel van het uitvluggeren van partijen is, dat een gedurende meerdere uren zorgvuldig opgebouwde stelling in korte tijd moet worden uitgevluggerd, waarbij handigheid, vingervlugheid en koelbloedigheid veel belangrijker zijn dan (kleine) stellingsvoordelen.

Daarbij worden stellingen doorgespeeld (en gewonnen) die in een normale partij nooit tot winst zouden hebben geleid, eenvoudigweg door lange tijd bijna niets te doen en in de laatste minuten van de tegenstander complicaties te creëren die in korte tijd niet te overzien zijn. De tegenstander maakt dan vanzelf een fout of gaat door de vlag. De ergernis bij sommigen over dit in hun ogen onsportief gedrag is minstens even belangrijk (en in mijn ogen ongewenst) als de teleurstelling over het onnodig verliezen van een partij.

Een ander belangrijk nadeel van uitvluggeren is, dat kenners en liefhebbers van eindspelen nauwelijks meer aan hun trekken komen, omdat het correct uitspelen van een eindspel nu eenmaal meer dan 10 minuten bedenktijd vraagt.

Belangrijk in de besluitvorming vindt ik daarbij dat de motieven die gelden voor het versneld beëindigen van partijen in de KNSB-/NOSBO-competitie en op toernooien niet of slechts gedeeltelijk gelden voor de interne competitie: In de NOSBO-competitie levert het vinden van een geschikte speelavond alsmede de reisafstand problemen op; In de KNSB-competitie is uitvluggeren pas na 6 uur spelen aan de orde, waardoor de nadelen van uitvluggeren gering zijn; In toernooien levert de geringe tijd tussen twee ronden praktische problemen op en willen spelers graag vooraf zekerheid over de tijdstippen waarop ze vrij zijn.

Wel blijft als belangrijk nadeel van afbreken het feit dat sommigen over (sterke) computerprogramma's kunnen beschikken waarmee de afgebroken stelling wordt geanalyseerd. Ik acht dit nadeel van minder belang dan de nadelen die aan uitvluggeren zijn verbonden.

Een ander nadeel van afbreken is het feit dat afgebroken partijen vaak maanden blijven liggen. Dit probleem moet naar mijn mening opgelost worden door een beroep op discipline (bijv. onmiddellijk een datum afspreken op het moment van afbreken), danwel door elke vier weken afgebroken partijen verplicht te laten uitspelen.

Overigens vind ik dat een speler die wil afbreken zelf z'n verantwoordelijkheden moet kennen en moet zorgen voor tijdig uitspelen. Indien hij door drukte daartoe niet in staat is, dan moet hij hieruit de consequentie trekken dat hij instemt met uitvluggeren.

Oplossingen Marsopgaven uit het vorige nummer.

1. Pachman-Doerner. 21. Lxf6,Lxf6; 22. Lh7+ met kwaliteitswinst.
2. Van Scheltinga-Rossolimo. 10. exf5,Lxf5; 11. g4 met stukwinst.
3. Pachman-Foerder. 11. Lxe4,Lxg5; 12. Lxh7+ met pionwinst.
4. Alexander-O'Sullivan. 14. Lxc6 met stukwinst.

Marsopgaven. 50 jaar geleden. Het zonetoernooi te Hilversum. (2)

Van het toernooi verscheen een aardig boek, maar tussen de regels door kun je concluderen, dat men niet erg content was. Er kwamen zo'n 60 bezoekers tijdens een ronde. In Groningen was dat tijdens de partij Euwe-Botwinnik 1800, merkte men teleurgesteld op. De hoteleters gaven weinig medewerking zodat de deelnemers op verschillende adressen moesten worden ondergebracht. Het deelnemersveld viel ook tegen. Waarom had Frankrijk Tartakower niet afgevaardigd vroeg men zich af. Verder hadden de deelnemers veel last van de hitte. (het was één van de heetste zomers van deze eeuw). Na afloop werden nog enkele achtkampen georganiseerd waar sterke Nederlandse spelers, zoals Mühring en van Steenis zich konden meten met nog blijvende buitenlanders zoals O'Kelly en Szabo. Ook Euwe was van de partij maar hij had kennelijk niet altijd zijn hoofd bij de partij.

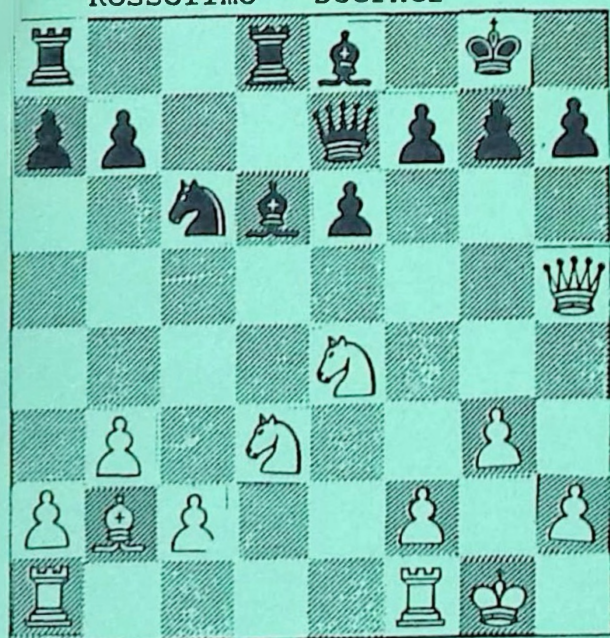
In stelling 1 wint wit de zwarte dame tegen 2 lichte stukken.

Hoe zet wit in stelling 2 de aanval voort?

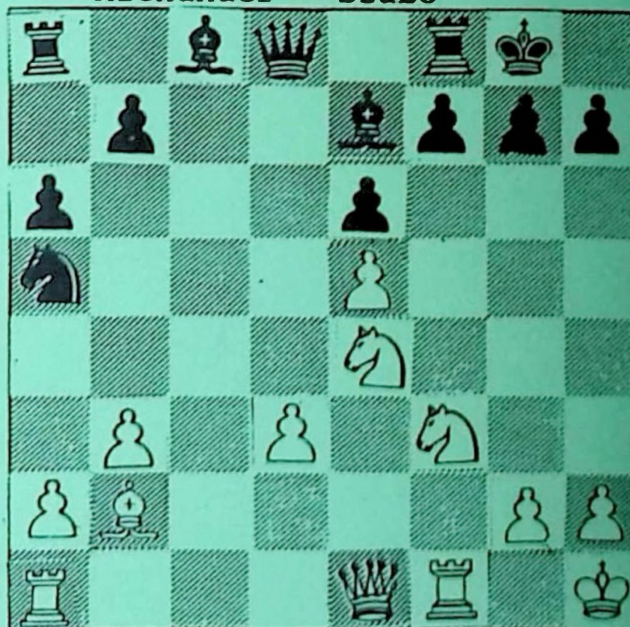
In stelling 3 geeft zwart mat in 5 zetten.

In stelling 4 dwong zwart met zijn volgende zet wit tot opgave.

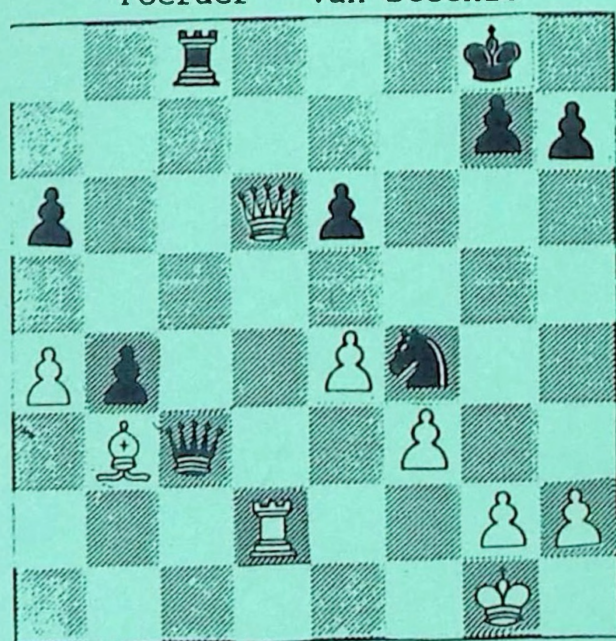
Rossolimo - Doerner

Alexander - Szabo

Foerder - van Steenis

Euwe - Mühring

